

Mocniny a odmocniny

Mocniny s přirozeným exponentem

$\forall a \in \mathbb{R} \setminus \{0\}, n \in \mathbb{N}: a^n = a \cdot a \dots \cdot a$, a je základ mocniny, n je exponent a na pravé straně je v součinu právě n -krát se vyskytující a .

S touto definicí vystačíme na všechny možné příklady typů $a^n \cdot a^m, \frac{a^n}{a^m}, (a^n)^m, a^n \cdot b^n, \frac{a^n}{b^n}$

Věty a důkazy:

- $\forall a \in \mathbb{R} \setminus \{0\}, n, m \in \mathbb{N}: a^n \cdot a^m = a^{n+m}$
- $\forall a \in \mathbb{R} \setminus \{0\}, n, m \in \mathbb{N}, n > m: \frac{a^n}{a^m} = a^{n-m}$
- $\forall a \in \mathbb{R} \setminus \{0\}, n, m \in \mathbb{N}: (a^n)^m = a^{n \cdot m}$
- $\forall a, b \in \mathbb{R} \setminus \{0\}, n \in \mathbb{N}: a^n \cdot b^n = (a \cdot b)^n$
- $\forall a, b \in \mathbb{R} \setminus \{0\}, n \in \mathbb{N}: \frac{a^n}{b^n} = \left(\frac{a}{b}\right)^n$

Dodatek: $1^n = 1$

D1: Podle definice $a^n = a \cdot a \dots \cdot a$ a $a^m = a \cdot a \dots \cdot a$. Na pravé straně dostáváme součin $n+m$ čísel a , což je zpětně podle definice a^{n+m}

D2: Podle definice $a^n = a \cdot a \dots \cdot a$ a $a^m = a \cdot a \dots \cdot a$. Na pravé straně dostáváme zlomek, kde v čitateli je součin n čísel a a ve jmenovateli součin m čísel a , což po vykrácení znamená, že zbude právě $n-m$ součin čísel a a to je zpětně podle definice a^{n-m}

D3: Podle definice $a^n = a \cdot a \dots \cdot a$ a $c^m = c \cdot c \dots \cdot c$. Na pravé straně dostáváme součin m čísel a^n , což je zase součin n čísel a , tedy dohromady právě součin $n \cdot m$ čísel a , což je zpětně podle definice $a^{n \cdot m}$

D4: Podle definice $a^n = a \cdot a \dots \cdot a$ a $b^n = b \cdot b \dots \cdot b$. Na pravé straně dostáváme součin n čísel a krát součin n čísel b . Platí komutativnost, takže můžeme součin $a \cdot a \dots \cdot a \cdot b \cdot b \dots \cdot b$ přeuspořádat tak, že dostaneme $a \cdot b \cdot a \cdot b \dots \cdot a \cdot b$, kde dvojic $a \cdot b$ je právě n , což je zpětně podle definice $(a \cdot b)^n$

D5: Podle definice $a^n = a \cdot a \dots \cdot a$ a $b^n = b \cdot b \dots \cdot b$. Na pravé straně dostáváme součin n čísel a děleno součin n čísel b . Pro násobení zlomků platí, že násobíme čísel s čísel a jmenovatel se jmenovatelem a protože v čitateli i ve jmenovateli máme jen součiny, tak můžeme zlomek rozdělit na n zlomků $\frac{a}{b}$, což je zpětně podle definice $\left(\frac{a}{b}\right)^n$.

Příklady:

$$x^2 \cdot x^4 \cdot x^3 \quad \frac{y^8}{y^4} \quad (3^2)^3 \quad 4^2 \cdot 3^2 \quad \frac{2^3}{3^3} \quad \frac{a^3 \cdot a^5 \cdot a^4}{(x^4 \cdot y^3)^2} \quad \frac{2^3 \cdot 2^4 \cdot 2^8}{2^5 \cdot 2^2}$$

Napište jako součin přirozených mocnin: $\frac{18^4 \cdot 27^3 \cdot 8^6}{12^7 \cdot 16^3}$